

**UCHWAŁA NR 105/VI/2019
RADY MIASTA RYBNIKA**

z dnia 21 marca 2019 r.

w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Rybniku na lata 2019-2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 995 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 998 z późn. zm.)

na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Komisję Zdrowia i Pomocy Społecznej,

**Rada Miasta Rybnika
uchwała:**

§ 1. Przyjąć Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Rybniku na lata 2019-2021, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Wojciech Kiljańczyk

Załącznik do uchwały Nr 105/VI/2019

Rady Miasta Rybnika

z dnia 21 marca 2019 r.

Program rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Rybniku na lata 2019-2021

Wstęp

„Program rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Rybniku na lata 2019-2021”, zwany dalej „Programem”, opracowano na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 w/w ustawy opracowanie i realizacja 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu. Uchwałą Rady Miasta Rybnika Nr 318/XIX/2016 z dnia 10 marca 2016 roku przyjęto „Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018”, który realizowany był przez jednostki miejskie oraz organizacje pozarządowe, a którego okres obowiązywania upłynął z dniem 31.12.2018 r., wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu na kolejny 3-letni okres programowania.

Program został opracowany w ramach współpracy pomiędzy jednostkami zajmującymi się organizacją, administrowaniem, obsługą oraz wykonywaniem bezpośredniej pieczy nad dziećmi i młodzieżą w formie instytucjonalnej oraz rodzinnej – Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Rybniku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku, Dom Dziecka w Rybniku oraz Zespół Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Rybniku.

Program jest zgodny z Polityką Społeczną Miasta Rybnika 2023+. Jest to strategia na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i poprawy jakości życia mieszkańców. Wyznacza ona główne, długofalowe zamierzenia strategiczne wspólnoty samorządowej miasta Rybnika – mieszkańców i wyłonionych przez nich władz samorządowych. Zgodność tych programów daje możliwości pozyskania środków budżetowych w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej konkursów ofert dotyczących realizacji rządowych programów w zakresie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, jak również do pozyskiwania środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej. Cele i zadania przedstawione w Programie opracowane zostały na podstawie analizy lokalnego systemu pieczy zastępczej, występujących potrzeb w zakresie zabezpieczenia dzieci poza środowiskiem rodzinnym, analizy zrealizowanego programu na lata 2016 – 2018 oraz analizy zagrożeń środowisk biologicznych rodziców. W Programie położono nacisk na rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz stworzenie warunków mających na celu uzyskanie przez usamodzielnianych wychowanków samodzielności życiowej, a tym samym funkcjonowanie poza systemem pomocy społecznej.

Program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Rybniku.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 998. z późn. zmianami),
2. ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 995 z późn. zmianami),
3. ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 682 z późn. zmianami),
4. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 1508 z późn. zmianami).

Charakterystyka systemu pieczy zastępczej w Mieście Rybniku

Do ustawowych zadań własnych powiatu realizowanych przez Miasto Rybnik należy:

1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

2. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;

3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

4. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych;

5. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

6. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

1) grup wsparcia,

2) specjalistycznego poradnictwa;

7. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;

8. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;

9. Prowadzenie rejestru danych o osobach:

1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

10. Kompletowanie we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rybniku dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;

11. Finansowanie:

1) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

2) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

3) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka.

12. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

13. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o powstałej zaległości z tytułu ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Miasto Rybnik należy:

1. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi;

2. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Finansowanie:

1) wydatków związanych z dowozem do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a także związanych z odwiezieniem dziecka, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na czas określony, jeżeli sposób i zasady pokrycia kosztów powrotu dziecka nie wynikają z orzeczenia lub informacji sądu lub innego organu państwa obcego,

- 2) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka oraz świadczeń pieniężnych,
 - 3) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne
- dotyczących osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2 a, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych.
4. Finansowanie dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2 a.

Analiza aktualnego stanu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dziecku pozbawionemu całkowicie opieki rodziców powinna być zapewniona opieka i wychowanie w ramach rodzinnej pieczy zastępczej bądź w formie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Rolą i zadaniem systemu pieczy zastępczej (zarówno pieczy rodzinnej, jak i instytucjonalnej) jest zapewnienie dziecku bezpiecznego środowiska wychowawczego z poszanowaniem jego praw, w szczególności: prawa do powrotu do rodziny lub w razie braku takiej możliwości prawo do przysposobienie przez inną rodzinę, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień oraz pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Rodzinna piecza zastępcza.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza:
 - 1) spokrewniona,
 - 2) niezawodowa,
 - 3) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
2. rodzinny dom dziecka.

Rodzinę zastępczą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których na mocy orzeczenia sądu rodzinnego umieszczono dzieci.

Rodziny zastępcze spokrewnione tworzą osoby najbliższe dziecku tj. dziadkowie lub pełnoletnie rodzeństwo.

Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe tworzą osoby nie będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczane są dzieci w sytuacjach nagłej konieczności zapewnienia im opieki np. przypadku przemocy w rodzinie. W pogotowiacz rodzinnych umieszcza się głównie dzieci do 10 roku życia, w tym noworodki i niemowlęta.

W rodzinach zastępczych zawodowych specjalistycznych umieszczane są dzieci o specjalnych potrzebach wynikających z niepełnosprawności, dzieci wykazujące przejawy demoralizacji lub nieletnie matki z dziećmi.

W rodzinnych domach dziecka może przebywać łącznie do 8 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność.

W Mieście Rybniku występują wszystkie z wyżej wymienionych form pieczy zastępczej. Powiat, jako jednostka administracyjna mająca w zakresie swoich obowiązków realizację zadania pieczy zastępczej, powinien zadbać o to, aby dla każdego dziecka była zagwarantowana odpowiednia forma pieczy. W przypadkach interwencji w rodzinie dziecka i w razie umieszczenia dziecka poza rodziną własną, podstawowym miejscem zabezpieczenia dziecka powinni być krewni dziecka – jeżeli dają gwarancję prawidłowej opieki nad dzieckiem – lub w razie braku takiej możliwości, powinna to być zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, lub w przypadku dzieci starszych placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego. Pobyt dziecka w pogotowiu rodzinnym lub placówce interwencyjnej jest ściśle określony w przepisach i zakłada różne warianty zakończenia tego pobytu. Podstawowym celem jest działanie na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej, w razie braku takiej możliwości powinno nastąpić przysposobienie dziecka, a kiedy i taka forma opieki nie może być zapewniona dziecko powinno trafić do pozostałych form pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka w innej formie pieczy niż pogotowie rodzinne lub placówka interwencyjna nie zamyka dalszych działań mających na celu całkowite ustabilizowanie sytuacji dziecka.

W Mieście Rybniku liczba rodzin i przebywających w nich dzieci kształtowała się w latach 2015 – 2018 roku zgodnie z poniższymi danymi.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Rybniku w latach 2015- 2018				
	2015	2016	2017	2018
Rodzinna piecza zastępcza, w tym:	196	193	194	185
rodziny zastępcze spokrewnione	125	121	118	116
rodziny zastępcze niezawodowe	51	51	54	48
rodziny zastępcze zawodowe,	9	8	8	7
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	6	7	7	6
rodzinne domy dziecka	5	6	7	8

Dane z OPS Rybnik

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w Rybniku w latach 2015- 2018				
	2015	2016	2017	2018
Rodzinna piecza zastępcza, w tym:	406	422	414	388
rodziny zastępcze spokrewnione:	161	157	152	145
rodziny zastępcze niezawodowe:	74	86	74	73
rodziny zastępcze zawodowe,	34	36	38	28
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego:	46	36	39	36
rodzinne domy dziecka:	33	54	60	59
Rybnickie dzieci przebywające poza Rybnikiem:	58	53	51	47

Dane z OPS Rybnik

Wymienione powyżej rodzinne formy pieczy zastępczej występujące w Rybniku pozostają na podobnym poziomie od kilku lat i obecnie podstawowymi działaniami muszą być inicjatywy mające na celu pozyskanie nowych kandydatów do pełnienia różnych form rodzinnej pieczy zastępczej.

Instytucjonalna forma pieczy zastępczej.

Obecnie w Mieście Rybniku w ramach pieczy instytucjonalnej funkcjonuje 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych: placówka typu interwencyjnego „Przystań” dla 14 wychowanków oraz placówki typu socjalizacyjnego – Mieszkanie Nr 1 dla 12 wychowanków, Mieszkanie Nr 2 dla 10 wychowanków, Mieszkanie Nr 3 dla 12 wychowanków, Dom Dziecka dla 30 wychowanków, w ramach którego prowadzona jest w dalszym ciągu opieka dla małoletnich matek z dziećmi. Obsługę administracyjną, finansową oraz organizacyjną dla Domu Dziecka i Mieszkania Nr 3 prowadzi Dom Dziecka w Rybniku, natomiast dla placówek „Przystań”, Mieszkanie Nr 1, Mieszkanie Nr 2 prowadzi Zespół Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Rybniku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku w ramach programów usamodzielnienia wychowanków opuszczających różne formy pieczy zastępczej posiada w swoich zasobach trzy mieszkania chronione.

W Mieście Rybniku liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej pochodzących z Rybnika kształtowała się w latach 2015 – 2018 zgodnie z poniższymi danymi.

Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej pochodzących z Rybnika w latach 2015- 2018				
	2015	2016	2017	2018
Dom Dziecka	49	73	69	46
POW Przystań	47	61	40	40
POW Mieszkanie Nr 1			22	13
POW Mieszkanie Nr 2			12	15
POW Mieszkanie Nr 3	----	----	-----	14
Placówki opiek-wych poza Rybnikiem	40	35	31	27
Razem:	136	169	174	155

Dane z OPS Rybnik

Limit rodzin zastępczych

Umowy o utworzeniu rodziny zastępczej zawodowej zawiera się zgodnie z art. 56 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w ramach limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, który jest ustalony w ramach 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Limit rodzin zawodowych określony został na podstawie danych z rozeznania potrzeb i doświadczeń w zakresie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i przedstawia się następująco:

Limit zawodowych rodzin zastępczych w latach 2019 -2021			
	2019	2020	2021
Liczba rodzin zastępczych	26	28	30

Cele Programu

Cel główny Programu:

Celem głównym Programu jest dalszy rozwój i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej oraz organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.

Warunkiem powodzenia i realizacji Programu jest kontynuacja oraz rozszerzenie dotychczasowych działań podejmowanych w obszarach wspierania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pomoc asystentów rodziny, placówek wsparcia dziennego, dostępności do poradnictwa specjalistycznego oraz prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych podnoszących kompetencje i umiejętności wychowawcze rodziców.

Działania związane z rozwojem pieczy zastępczej oparte głównie są na następujących zadaniach:

1. Promowaniu rodzicielstwa zastępczego poprzez:

- 1) Prowadzenie kampanii informacyjnej na temat rodzicielstwa zastępczego, przy zaangażowaniu samorządu, jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych i lokalnych autorytetów, wskazywanie zalet i korzyści zarówno społecznych jak i ekonomicznych;

- 2) Integracja środowiska zajmujących się pieczę zastępczą;
- 3) Kreowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych w środowisku lokalnym oraz w mediach;
- 4) Współpraca interdyscyplinarna z resortami edukacji i sprawiedliwości oraz organizacjami pozarządowymi;
- 5) Powołanie Zespołu ds. promocji i budowania pozytywnego wizerunku pieczy zastępczej.

2. Wspieraniu osób sprawujących różne formy rodzinnej pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez:

- 1) Objęcie kompleksowym, specjalistycznym wsparciem funkcjonujące rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka;
- 2) Podnoszenie kompetencji rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i pracowników systemu pieczy zastępczej;
- 3) Działania mające zapobiegać wypaleniu zawodowemu;
- 4) Objęcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka opieką i wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

3. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez:

- 1) Współpracę instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz kompleksowego wsparcia usamodzielnianych wychowanków;
- 2) Inicjowanie działań zmierzających do wczesnego wprowadzenia wychowanków w proces usamodzielniania;
- 3) Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą poprzez udzielanie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego - celem zapobiegania wykluczeniu społecznemu;
- 4) Rozwój wsparcia finansowego i rzeczowego usamodzielnianych wychowanków;
- 5) Realizacja indywidualnego programu usamodzielnienia dla wychowanków;
- 6) Wprowadzenie kolejnych udogodnień w uzyskaniu mieszkania z zasobów Miasta Rybnika.

4. Współpraca z jednostkami pomocy społecznej w ramach kompleksowych działań mających na celu umożliwienie reintegracji rodziny biologicznej i powrotu dziecka pod opiekę rodziców.

5. Kontynuowanie procesu deinstytucjonalizacji placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz dostosowywanie standardów do dynamicznych zmian zachodzących w obowiązujących przepisach prawa.

6. Utworzenie w ramach funkcjonujących placówek opiekuńczo-wychowawczych miejsc typu specjalistyczno – terapeutycznego.

7. Tworzenie warunków finansowych i organizacyjnych do rozwoju i transformacji systemu pieczy zastępczej poprzez:

- 1) wzrost wynagrodzeń pracowników systemu pieczy zastępczej – zawodowych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, osób do pomocy oraz pracowników instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 2) organizacja superwizji i grup wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 3) dalsze udzielanie świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych;
- 4) organizacja wolontariatu.

Ewaluacja Programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Rybniku.

Analiza realizacji zadań wynikających z Programu będzie odbywała się na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy zbieranych informacji w zakresie kierunków działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Miasta Rybnika oraz Prezydentowi Miasta Rybnika w corocznym sprawozdaniu z działalności Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Rybniku oraz w sprawozdaniu przedkładanym wspólnie przez wszystkich realizatorów do raportu o stanie Miasta.

Podsumowanie

Działania w zakresie kompleksowego podejścia do problemu rodziny i dziecka podejmowane w Mieście Rybniku od wielu lat mają na celu zapobieganie umieszczeniu dziecka poza jego naturalnym środowiskiem rodzinnym. Podejmowanie skutecznych działań wymaga wielopłaszczyznowego oddziaływania na rodzinę z wykorzystaniem lokalnych zasobów – jednostek miejskich, organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych, jednostek edukacji, sądów i innych instytucji zajmujących się statutowo lub społecznie pomocą dziecku i rodzinie. Kiedy zachodzi konieczność umieszczenia dziecka poza jego naturalnym środowiskiem najbardziej zbliżonym do naturalnego jest środowisko tworzone w ramach rodzinnej pieczy zastępczej. Obecny system pieczy rodzinnej nie jest jednak w stanie zapewnić opieki dla wszystkich dzieci, zarówno ze względu na brak odpowiedniej ilości osób pełniących pieczę zastępczą jak i specyficzne potrzeby dzieci, stąd też między innymi konieczność zapewnienia opieki i wychowania w pieczy instytucjonalnej. Praca z dziećmi i młodzieżą, które zostały pozbawione opieki rodzicielskiej stanowi szczególne wyzwanie zarówno dla osób odpowiedzialnych za organizację systemu pieczy zastępczej, jak i dla osób sprawujących bezpośrednio pieczę bieżącą nad dzieckiem zarówno w formie rodzinnej jak i instytucjonalnej. Piecza zastępcza powinna przyjmować charakter tymczasowy. Obecnie podejmuje się szereg działań mających na celu podtrzymanie więzi emocjonalnej i organizacji spotkań pomiędzy wychowanymi w pieczy zastępczej a ich rodzinami biologicznymi w celu odbudowania naturalnej odpowiedzialności rodziców za dziecko.

Cele postawione realizatorom w Programie są działaniami, które powinny skutkować stworzeniem efektywnego i wysoce optymalnego lokalnego systemu opieki nad dzieckiem, tworzonego w ramach współpracy pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie i dziecku na terenie Miasta Rybnika.